

CHRISTI
412.

INNOCENTII PAP.
11.

HONOR. 18. IMPP.
THEOD. 5.

ante alia occasione fecimus mentionem: Circumcelliones illos & clericos partis Donati, quos de Hipponensi Ecclesia ad iudicium pro factis eorum publicæ disciplina cura deduxerat, a tua nobilitate comperi auditos, & plurimos eorum de homicidio quod in Restitutum Catholicum presbyterum commiserunt, & de eade Innocentii alterius Catholicæ presbyteri, atque de oculo eius effosso, & de digito præciso fuisse confessos. Unde mihi sollicitudo maxima incussa est, ne forte sublimitas tua censere eos tanta legum severitate plerendos, ut qualia fecerunt, talia patiantur. Ideoque his litteris obtestor fidem tuam, quam habes in Christo, per ipsius Domini Christi misericordiam, ut hoc nec facias, nec fieri omnino permittas, &c. Pluribus enim argumentis id ab eo extorquere conatus est. Sed & commendat eisdem in questionibus exhibitam mansuetudinem, ubi ait: Noli perdere paternam diligentiam, quam in ipsa inquisitione servasti, quando tantorum scelerum confessionem, non extendente equaleo, non saltentibus unguis, non urentibus flammis, sed virgarum verberibus evulsi: qui modus coercionis ita magistris artium liberalium, & ab ipsis parentibus, & sæpe etiam in iudiciis solet ab Episcopis adhiberi. Atque demum ad persuadendum huiusmodi utitur argumento: Pastorem (inquit) pro Ecclesiæ utilitate missus es: hoc Ecclesiæ Catholicæ, aut (ut modum dispensationis mee non supergredi videar) hoc Ecclesiæ ad Hipponensium regionum diocesim pertinentis prodesse, hoc expedire contestor. Si non audis amicum petentem, audi Episcopum consulentem: quamvis quoniam Christiano loquor, maxime in tali causa non arroganter dixerim, audire te Episcopum convenit iubentem. Hæc cum audis, lector, in mentem revoca quæ dicta sunt anno superiori de Synesio Episcopo & Andronico Lybiæ Pentapolis Præfecto; nimirum verbis & exemplis declaratum in eadem causa, iisdemque personis demonstratum, Episcoporum esse, Præfectis quæ pia, quæ sancta & Christianæ sunt legi consentanea, imperare. Præfecti erant ambo, jusque habentes gladii, Andronicus & Marcellinus: am-
Ann. Eccl. Tom. VII.

Episcopi
imperant
Præfectis.

PAGIUS

gem mox memoratam emisisset. Donatistæ insurgere vehementius in Catholicos, & ferocius favere cœperunt. Audito vero homicidio in Restitutum Presbyterum commisso, & eade Innocentii Presbyteri ab eis patrata, Augustinus episcopus rogavit Marcellinum, ne iis mortis pœna infligeretur. Epistola etiam CXXXIX. a. 48. CEVIII. ad Marcellinum post superiorem data est occasione scelerum a Donatistis admissorum, ut scilicet Baronius habet. Verum Epistola Augustini C. ad Donatum Proconsulem, alias CXXVII. cuius meminit Baronius num. VI. data ex eun-

bo Episcopi, Synesius & Augustinus: eadem causa de fontium questionibus atque suppliciis, in qua in utroque ipsorum jus Episcoporum in præcipiendo Præfectis ostenditur: verum & in puniendis etiam eisdem & anathemate percellendis, in Synesio vidimus declaratum.

Sed & illud a Marcellino S. Augustinus exigit, ut confecta Acta publica de Donatistarum confessis criminibus & criminosis convictis publice exponerentur, ad ipsorum omnium Donatistarum ignominiam, ut sic manifestatione ipsorum scelerum erubescerent: nam aliis litteris hoc eodem anno in eadem causa datis (a) hæc habet: *Gesta quæ promissis præstantia tua, vehementer expecto, & in Ecclesia Hipponensi jam jam cupio recitari, ac si fieri potest, per omnes ecclesias etiam in nostra diocesi constitutas: ut audiant homines, pleneque cognoscant confessores iniquitatis, non Dei timore extorquente penitentiam, sed iudicaria diligentia, crudelissimorum pectorum aperiende duritiam, sive illorum qui de homicidio, & de excacato ac debilitato presbyteri corpore confessi. Et paulo post de publicatione eorumdem Actorum in loco iudicii facienda subdit: Quod autem scripsit eximietas tua dubitare te, utrum in Theopropæt debeat eadem Gesta jubere proponi: siat, si potest illuc frequens confluere multitudo: alioquin alius locus celebrior providendus est, non tamen ullo modo prætermittendus.*

Quibus ipsis litteris idem S. Augustinus, quomodo pergerent iidem efferari Donatistæ scire, narrat, his verbis: *Macrobius Episcopus eorum stipatus cuneis perditorum utriusque sexus hac atque illac circumit aperuitque sibi basilicas, quas possessorum quantulumcumque rivor clausuras: Et paulo post: Cum ipso etiam est ille Donatus diaconus rebaptizatus, qui cum fuerit colonus Ecclesiæ, versatus est in illa cæde præcipuus. Quæ tales non cum eo sunt, quando & ille cum ipso est? &c.* At tantum abest ut novis his Donatistarum facinoribus S. Augustinus a rogando pro eis qui vincti detinebantur in carcere feriendi, retrahere-

A 2. here-

V.
Acta de
sceleribus
Donatistarum
publicanda.

(a) Aug.
p. 158.

VI.
Macro-
bius Epi-
scopus
Donati-
stæ Dux
Circum-
cellionum.

anno CCCCVIII. vel insequentis initio. Nam Honorius anno illo VIII. Kalend. Decemb. dedit legem 44. Cod. Theod. de hæreticis, quam inscripsit Donato, qui, ut ex leg. 19. ejusdem Cod. de panis eodem anno data constat, Proconsul erat Africæ. Agit enim Augustinus in ea Epistola apud Donatum Proconsulem, ut cito per ipsius Edictum noverint hæretici Donatistæ, manere leges contra errorem suum latas, quas jam nihil valere arbitrantur & jactant; laudata vero lex de hæreticis Donatistis supplicio affigi jubet. Quare doctæ Gothofredus in illius le-

gis